

Egyszerű megfigyelési skála a statikus egyensúly változásának követéséhez, gyermekkori flexibilis pes planus esetén

Pósa Gabriella^{1,2}, Beták Orsolya³ és Dr. habil. Nagy Edit PhD.³

¹Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Egészségtudományi és Környezeti Nevelés Intézet, Egészségszociológia és Életmód Tanszék,

*²MTA – SZTE Egészségfejlesztés Kutatócsoport, ³Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar, Fizioterápiás Tanszék
posa.gabriella@szte.hu, betak.orsolya@szte.hu, nagy.edit@szte.hu*

A gyermekkorban a leggyakrabban előforduló deformitás az alsó végtagon a flexibilis pes planus. A statikus egyensúly megfigyeléses vizsgálatok a testhelyzetek megtartása során elsősorban az idő a leggyakrabban vizsgált és széles körben elfogadott paraméter. A kutatás célja, egyrészt, hogy kidolgozzunk egy megfigyelésen alapuló pontrendszert a statikus egyensúlyozás során használt mozgásstratégiák vizsgálatára. Másrészt a pontrendszert egy lábfunckióra összpontosító, összetett egyensúlyi tréninget megelőzően és követően a gyakorlatban teszteltük.

A vizsgálatban tizenkilenc flexibilis pes planus deformitással rendelkező, más szempontból egészséges általános iskolás vett részt. A 20 hetes összetett egyensúlyi tréninget megelőzően felmértük a láb dinamikus tulajdonságait a Navicular Drop Test és a Heel rise test segítségével, továbbá a statikus egyensúlyt tandemállásban. Ugyanezen vizsgálatokat elvégeztük a tréning végén is. Megfigyelési eredmények alapján dolgoztuk ki a statikus egyensúlyi pontrendszert (Time vs. Quality Observational Static Balance Score- TQOSBS). Az adatokat Wilcoxon-tesztnak és Friedman ANOVA-nak vetettük alá, hogy összehasonlíthassuk a tréning hatásait a láb dinamikus jellemzőire és a megfigyeléses statikus egyensúlyi pontszámokra.

A tréningprogram után, álló testhelyzetben mindkét lábnál szignifikáns javulást találtunk a lábszerkezet dinamikus tulajdonságaiban (a Navicular Drop Test eredményeinél). A plantar flexorok erejében és állóképességében – Heel Rise Test – jelentős javulást tapasztaltunk a tréninget követően. Az általunk kialakított, megfigyelésen alapuló skála (TQOSBS) érzékenyebb értékelésnek tűnik más, hasonló eljárásokhoz képest a tréning előtti és utáni különbségek kimutatására.

Az új skála hasznos eszköznek tűnik a mindennapi klinikai gyakorlatban, és érzékenyebben mutatja meg a különbségeket csukott szemes szituációban.

Kulcsszavak: pes planus, általános iskolás korú gyerekek, egyensúlyi tréning, megfigyelési skála

Az előadás elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-Fejlesztési Kutatási Programja támogatta.